

დ რ მ ე ბ

სურათებიანი დამატება

გაზეთის № 97. კვირა, 3 მაისი 1909 წ. დამატების № 18.

აპოლონი მუსიკის ღმერთი.

ის არაფერს არ იტყვის...

პარლო-ბაზანისა.

ჯალათებმა დამნაშავე წაიყვანეს ბნელ ნესტიან ციხიდან, სადაც იგი ჩალაზედ იწვა ბორკილებით შებოჭილი. წაიყვანეს საწამებლად.

უშველებელს საწამებელ დარბაზის კედლებზე აუარებელი საწამებელი იარაღი ეკიდა. ისეთი იარაღი, რომელნიც დაუყოვნებლივ აგრძობინებენ ადამიანს ტკივილს.

დამნაშავე ამ დარბაზში შერყეულის ნაბიჯით შევიდა. ციგმა ოფლმა დაასხა. ძლივსღა სუნთქავდა, იღრჩებოდა. ჯალათებს რომ არ შეეკავებინათ, უთუოდ წაიქცეოდა.

— დავიჯერო ასე ეშინიან ახალგაზრდა გრაფს? — დასცინა ერთმა ჯალათმა: — მაშ გამოტყდეს, ვიდრე სისხლი არ დაღვრილა ოფლის მაგიერ!

ტყვესაც სწორედ ამისი ეშინოდა.

გამოტება! ამისი უფრო ეშინოდა, ვიდრე წამებისა. დაკარგვა პატივისა! წამებით შეშინებულის სულის დაღუპვა! გამოტება სიკვდილის წინ ყვირილში!

იმედი აღარაფრისა ჰქონდა.

ერთი სურვილი-ღა დარჩენოდა მხოლოდ: ძალა დაეტანებინა თავისთვის და ჩუმად ყოფილიყო, ჩუმად, ჩუმად! არ გაეცა დანარჩენი შეთქმულები.

ისე აცემინებდა კბილი-კბილს, რომ ერთმა ჯალათმა უთხრა მეორეს:

— უყურე ამ სულელს, ჯერ ცეკვა არ დაუწყევია და კბილს კბილზე კი აცემინებს.

ერთმა ჯალათმა წააწიალა გრაფი, მეორემ ბორკილები მოხსნა, დანარჩენმა ორმა ბლია დასდგა საწამებლად.

როდესაც ყველაფერი მზად იყო და დააპირეს დამნაშავის ბოძზე მიბმა, კარებში გამოჩნდა ახალგაზრდა დედაკაცი, არა-ჩვეულებრივის სილამაზისა, დიდებულის შეხედულებისა, ორის მოახლითურთ. მეფის მოადგილის ქალის წინაშე ჯალათებმა დაბლა დახარეს თავები.

საწამებლად განმზადებულიც მიაჩერდა დონა კატარინას. რა მოუტანა ამ ქალმა? თავისუფლება? წამებისაგან გადარჩენა? ეს ქალი ხომ საყვარელია ჟუნგერდიასი, რომელიც მოთავე იყო შეთქმულებისა...

— ცოტა ხანს იქით წადით, — უთხრა მშვენიერმა ჯალათებს: — უნდა მოველაპარაკო გასამართლებულს და ვეცადო წამების გადარჩენას: იქნება ვიპოვო რამე საშუალება და ავალაპარაკო, გამოვტებო.

დონა კატარინა მიუახლოვდა საწამებლად გამზადებულს.

— მითხარი... გაკანკალებს?... მითხარი, შეგიძლიან დაჰფარო საიდუმლო?

— არ ვიცი ..

— უნდა დაჰფარო, — წასჩურჩულა მან, — არ უნდა დაასახელო იგი...

— არც მე მინდა მისი დასახელება, მაგრამ რა იქნება, მე რომ ჩემს ნებზე უფრო სუსტი აღმოვჩნდე? რა იქნება, რომ...

სიტყვა ველარ დაათავა.

— ჩუმათ იყავი, დაიჭი ეს, — უთხრა კატარინამ და ხელში აბა ჩაუღო.

— ეს რა არის? — ჰკითხა განცვიფრებულმა ტყვემ.

— უტყუარი საშუალება, რომელიც ინდოეთიდან მომიტანა ჩემმა ბიძამ. ფაკირების საშუალებაა, ჰკლავს გრძობას და ადამიანის სხეულს შეძლებას აძლევს აიტანოს ყო-

ველგვარი წამება... ისე მცირედ ჰგრძობს ტკივილს, როგორც ქვა ჩვენის ფეხის სიმძიმისაგან...

— დარწმუნებული ხართ... ამაში დონა კატარინა? — ჰკითხა აღელვებულმა ტყვემ.

— რასაკვირველია! — ღიმილით მიუგო კატარინამ და მიუახლოვდა ჯალათებს: — ჩემმა ცდამ ფუქად ჩაიარა, აასრულეთ თქვენი მოვალეობა: არ შემიძლიან ამისი გამოტება.

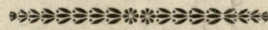
დონა კატარინა მიუბრუნდა მოახლეებს და ანიშნა, უკან მიჰყოლოდნენ. უკანასკნელთ მიძიდ თავი დაუკრეს და გაჰყვნენ ქალბატონს.

ჯალათი მიუახლოვდნენ ტყვეს, რომ შეეკრათ იგი, მაგრამ მან ხელი ჰკრა, ახლოს არ მიიკარა. მას თითქო დაუბრუნდა წინანდელი მხნეობა და ვაჟკაციობა: ამაყად თითონვე მივიდა საწამებელ იარაღთან.

როგორც სასწაულს, ისე უყურებდნენ ჯალათნი ამ სრულიად გამოცვლილს ყმაწვილ კაცს. ტყვე უცბად წარბაცბაცდა და წაიქცა მოკვეთილ ხესავით. როდესაც ჯალათებმა ასწიეს წამოსაყენებლად, იგი უკვე მკვდარი აღმოჩნდა.

ვერც ჯალათებმა და ვერც მეფეს მოადგილის მშვენიერმა ასულმა ვერ ათქმევინა მას ვერაფერი: საიდუმლო თან ჩაიტანა სამარეში.

ნიკო ასლამაზიშვილი.

ლ ა მ ე .

ღამეა... შავი ღრუბლები ჩამოშვებულან ბარადა, ტიალ მინდორზე ღრიალით ქარი ჰქრის გლოვის ზარადა.

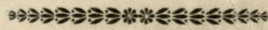
წყვდიადში ჰქრება სიცოცხლე მკვირცხლი და ნათელ-მზიანი, ისმის ხრიალი სულთ-ხდომის გულ-მგმირავ კაწმნიანი.

დუხჭირ ცხოვრების მთაზედა დაჰქრის სატანა წყეული და ხალხის ქირზე ხითხითებს ქვესკნეთით გამოწვეული.

ცაო! განრისხდი, იელვე, კმარა ტანჯვა და წუხილი! სიჩუმეს მიეც საზღვარი, გვამცნე, მეხ მსრბოლი ქუხილი.

მაგრამ... ღამეა საზარი, ვერარას ჰხედვენ თვალები, გული ჰკენესს, გული ქვითინებს მარად ეამს განაწვალები.

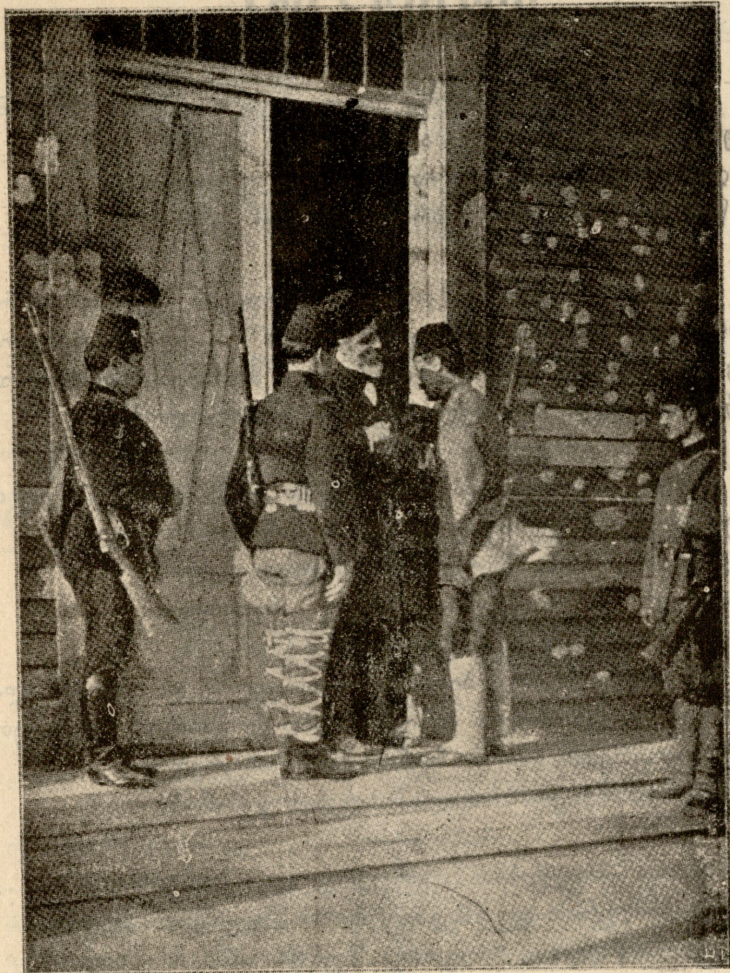
გოგია უიშვილი.

შ ე ხ ვ ე დ რ ა .

(რატაუზიდან)

ჯერ იქ გიხილე მბრწყინავ დარბაზში, სადაც ლხინის ხმა ჰაერს არხევდა, ნორჩი იყავი და ბედნიერსა შვებით სხეული გიცახცახებდა!..

ახმედ-ჩიზა და ახალგაზრდა ოსმალთა აფიცრები.

კარებში სდგას პალატის პრეზიდენტი ახმედ-ჩიზა. ახალგაზრდა ოსმალთა აფიცრები ერთგულებას უცხადებენ კონსტიტუციას. აფიცრებს უბრალო, სალდათის ტანისამოსი აცვიათ.

ოცნება იყავ თვით ხორც-შესხმული,
ეთეროვანი, ცად მონავარდი
და ირხეოდა შენს ლამაზ მკერდზე
მეტ სამკაულად ფერ-მკრთალი ვარდი!..

გავიდა წლები. შვების ძებნაში
ვეხეტებოდი მე გულ-საკლავად
და, აჰა, შენი ღვთიური სახე
კვლავ გამიბრწყინდა ციურ ვარსკვლავად!..

შემოგვხეოდნენ ირგვლივ შვილები,
შესტრფოდი იმათ მომავალ ბედსა
და ისევ იგი ფერ-მკრთალი ვარდი
რხევით, ცახცახით გიმკობდა მკერდსა!..

მიჰქროდნენ დღენი და მე კი ისევ
შენზედა ფიქრი მასულდგმულვდა...
შაგრამ აწ ვილაც უცხო აღერსით
„შენ ჩემი ხარო!“ — ჩაგჩურჩულვდა!..

და ცოდვას შენსას ბუჩქნარი იგი,
ვით საიდუმლოს, დაჰფარებოდა;
ხოლო კი ვარდი — იგივე მკრთალი
ისევ შენს მკერდზე გამოჰკრთებოდა!..

ქიქათ წკარუნი რაღაც მომესმა,
მიმოვიხედე — რა დავინახე:
ბიწიერება! და როსკივთ შორის
მოსჩანდა ჩემი ნაცნობი სახე!..

შენ იხრჩობოდი აღერსთა ზღვაში,
ნაზ თვალეში კი ცრემლი გიკრთოდა,

ხოლო ყვავილი — იგივე მკრთალი
კვლავინდებურად შენს მკერდზე თრთოდა!..

გუშინ ურმითა კუბო მიჰქონდათ,
ობლად, ზედ ცრემლებს არვინ აფრქვევდა;
გადმოვიხედე და შენს ცივ სახეს
ზედ აღბეჭდოდა ნალველი, სევდა!..

გაჰქრა დუღილი მწვავე ცხოვრების,
ჩაჰქრა შენს თვალთა ცეცხლ-ნაპერწყალი;
მკერდზე კი ობლად დაგთამაშებდა
იგივე ყვავილი — ვარდი ფერ-მკრთალი!..

დ. თომაშვილი

ოღონდ შენ, ტურფავ!

ყველას ავიტან, ყველაფერს დავძლევ,
გულ-მკერდს მიუშვებ თვით მტრისა ლახვარს,
ოღონდ შენ, ტურფავ, ჩემო სიცოცხლევ,
შენსა მეგობარს
ნუ მესვრი ისარს!

ვნების ნიაგმა დამკვნეს-დამქროლა,
გადამიფურჩქნა გულის ყვავილი,
ოცნების ზღვაში გადამისროლა
გულ-დაკოდილი
ტრფობით აღვსილი

ჰანგებს მომხიბლველს ყურს ჩაგჩურჩულვებ,
შენს ღვთიურს მკერდზე ცრემლად დავდნები, —
ოღონდ შენ, ტურფავ, ნუ შემიძულვებ,
ნუ გამშორდები —
გემუღარები!..

ი. გრიშაშვილი.

სამ-სამხელ-სალტანა.

ბახტიარების ხანი, რომელმაც ისპაჰანი აიღო და შაჰს დაემუქრა, თუ კონსტიტუციას არ განაახლებ, თავრიზის ასაღებ წამოვალა.

სიკვდილი.

ავად ვიყავი
სასიცოცხლო ძაფი წყდებოდა;
უკვე ბურანში
მყოფს სიკვდილი მეჩვენებოდა!

მეგობრებს

ის იჯდა ჩემ წინ,
 მაგრამ არა ჩონჩხად ქცეული,
 ცალ ხელში ცელით,
 თეთრ სუდარა შემოხვეული,
 როგორც ხატავენ
 ჩვეულებრივ ყველანი სიკვდილს;
 იგი ჰგავდა ქალს,
 დარბაისელს, შავებით მოსილს,
 და მისი სახე,
 თან სასტიკი, თან დიდებული,
 რაღაც უცნაურ .
 ცივ სინათლით გაბრწყინებული,
 ჰყენდა მწუხარ გულს
 საიმქვეყნო ნეტარებას,
 და მავიწყებდა
 ამ ქვეყნიურს მღელვარებასა!..
 „მე ვარ სიკვდილი“,
 შემემსოდა მისი ხმა წყნარი :
 „ბევრი იტანჯე,
 „დაისვენო ახლა დრო არი!
 „გახსოვს, პირველად
 „რომ გეწვიე, იყავ ოცის წლის,
 „და დაგენანა
 „მოშორება მაშინ ამ სოფლის;
 „მაგრამ, ხომ ხედავ,
 „სიქაბუკის გაქრა ოცნება
 „და ბედკრულს მხოლოდ
 „ტანჯვით სავსე გერგო ცხოვრება?
 „ხომ ხედავ, რომ მე სულაც არა ვარ
 „ისე საშიში, როგორც გგონივარ?
 „წავიდეთ ჩემთან, მე მიგისვენებ
 „გულზე, ვით დედა, და მოგასვენებ!..“
 მეც მზად ვიყავი, დავთანხმებოდი,
 მიმეცა ხელი და წავყოლოდი,
 „მამა, მამა!-ო“, რომ შემომესმა
 და გულში ჩამწვდა მაშინვე ეს ხმა.
 გამოვერკვიე და დავინახე
 ჩემ წინ მდგარ ბავშვის შემკრთალი სახე.
 ის ხელს მკიდებდა, მეფერებოდა,
 „როგორა ხარ!“-ო, მეკითხებოდა...
 შეწუხებულმა სიკვდილს გავხედე,
 მაგრამ მას კვლავ იქ ვეღარ შევხედე...
 ბავშვის სიყვარულს თუ ვერ გაუძლო
 და მიმატოვა, კიდევ ვიცოცხლო?..
 დუტუ მეგრელი.

წარმართ დროთა სვლამ და უკულმართ ჯამთა სრბოლამა
 თქვენც დაგაქლიათ, მეგობარო, თვისი ბეჭედი :
 ის აღარა ხართ, რაც იყავით... ვაი სირცხვილო...
 ვის წინ მოხრილა ამაყ მებრძოლთ ამაყი ქედი!..

მგზავრს, — გზის დამკარგავს, ბრძოლის ველზე გმირს
 ვითარ შეშვენის დაემონოს უიმედობას; [დამარცხებულს
 ვინც გამარჯვებას მტერზე ნდომობს — ჰმართებს იბრძოლოს
 და წინ აღუდგეს შავ-ბნელ ხვედრის უსამართლობას!

გმირიც ის არის, დაქრილ მკერდ ქვეშ ვისაც იმედით
 ძლიერად უცემს ღვთიურ ცეცხლში ნაწრთობი გული
 და, ვით ამაყ მთას, შეუბოვარს, შეურთიგებელს,
 ქედსაც ვერ უხრის ქვეყნად ტანჯვა გამეფებული.

მაშ კვლავ შემოკრბით ბრძოლის ველზე და კვლავ აღ-
 შეურიგებელ მებრძოლთ დროშა სისხლში ნაბანი; [მართეთ
 ახალს ცხოვრებას გმირი შვენის მებაირახტრედ —
 რის მაქნისია მკაცრ ბრძოლაში ლაჩარ-ჯაბანი?!

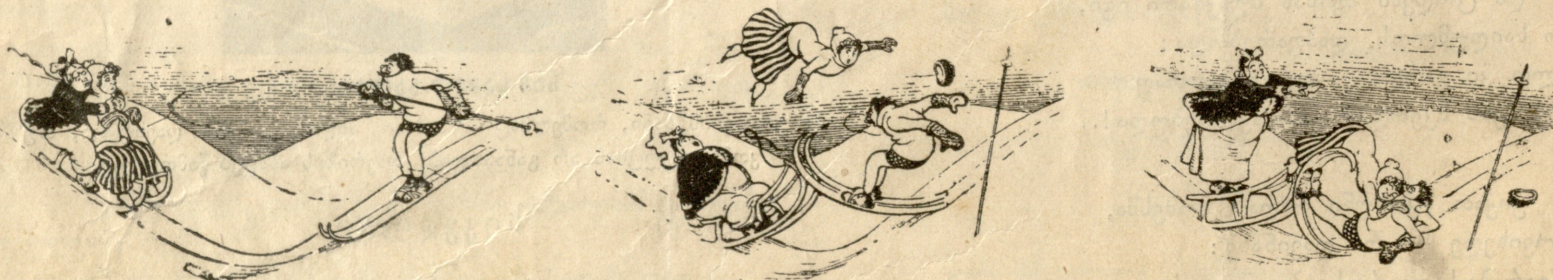
მეც თან მოგყვებით .. განუყრელად თქვენთან ვიქნები...
 გმირულ სიმღერით გულს გაგიღხობთ, გაყინულ გულსა
 და თვით გასწავლით, როგორც შვენის ომში სიკვდილი
 გმირსა უშიშარს, სალ-კლდეთ ქცეულს გმირსა რჩეულსა!

ლადო აზობაძე.

წვილი აზობი

ოქრო 1908 წელს. შარშან ბევრად უფრო მეტი ოქრო დაუმუ-
 შავებიათ, ვიდრე 1907 წელს. შარშან წინ მთელ ქვეყანაზე დედამიწი-
 დან ამოუღიათ 2,068 მილიონ მანეთის ოქრო, შარშან კი — 2,181 მი-
 ლიონ მანეთისა, ე. ი. 112 მილიონით მეტი. ეს ოქრო სხვა და სხვა
 ქვეყანაზე ასე განაწილდება :

ტრანსვაალი	728	მილიონი
შვერთებული შტატები	481	"
ავსტრალია	371	"
რუსეთი	187	"
მექსიკა	94	"
როდეზია	66	"
ინდოეთი	55	"
ჩინეთი	52	"
იაპონია		
კორეია		
კანადა	47	"
დანარ. ქვეყნები	150	"

დედა (ქალს) — ფრთხილად იყავი, არ დაგვე-
 ჯახოს ვილაკაა.

დედა — გვიშველეთ, დავიღუპენით!

დედა — ღმერთმა გაკურთხოთ, შვილებო, და
 გაგაბედნიეროდ.